

Viuu el Parc!

REpte 7

La serralada Litoral
La bruixa de la Pinta d'or

Versió del mestre

Diputació
Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

Informació d'interès

LA BRUIXERIA A LA SERRALADA LITORAL

La serralada Litoral, a banda del seu patrimoni naturalístic i patrimonial, té **un ric patrimoni etnogràfic**. Un dels elements d'aquest patrimoni són **les llegendes**.

L'etnografia és la disciplina que descriu els costums i tradicions dels pobles. Els etnògrafs obtenen les dades a partir d'observacions directes, filmacions i entrevistes.

Les llegendes són narracions populars que expliquen fets fantàstics basats en uns fets més o menys reals i que la tradició ha transmès i elaborat.

La serralada Litoral és una àrea geogràfica on abunden els **testimonis sobre bruixeria**. Són molts els racons de la serralada on la realitat i la fantasia es barregen: **el castell de Burriac, la muntanya del Montcabrer, el municipi de Teià, o l'alzina del Mal Temps de Premià de Dalt** en són alguns exemples.

Segons Antonio Llamas Mantero, historiador local amb nombrosos llibres publicats sobre la Inquisició i la bruixeria a la comarca del Maresme, la imatge de la bruixa respon als següents paràmetres: **"És una dona vella i lletja, frustrada, sense prestigi social i capaç d'aconseguir remeis i encanteris per als qui hi recorren. Alguns dels seus poders són: causar l'esterilitat en els camps i la fam dels pobles, provocar accidents en el mar, matar el bestiar o fer sortilegis per a obtenir l'enamorament d'una tercera persona, entre d'altres."**

Xilografia de l'any 1508, extreta del tractat sobre bruixeria *De Lamiis et Pythonicis Mulieribus* escrit per Ulrich Molitor.

La bruixeria fou considerada, ja des del segle XIII, **una heretgia**, per l'Església catòlica. Al llarg del primer quart del segle XVII, tingueren lloc les més ferotges campanyes de caça de bruixes i bruixots a Catalunya. Les persones considerades bruixes o bruixots eren acusades de tenir **pactes amb el diable**, i de reunir-se amb ell de nit en indrets solitaris. Tals reunions s'anomenaven **aquelarres o sàbats**, ja que tenien lloc, principalment, la vesprada del divendres al dissabte. En els primers segles de persecució, **tribunals civils** s'encarregaven dels **processos per bruixeria**. Això fa pensar que les persones processades per bruixeria eren, en la majoria dels casos, els caps de turc que pagaven el malestar social que causaven els desastres naturals, que aleshores eren inexplicables, o les malalties que la medicina de l'època no podia guarir.

**Viu
el Parc!**

REpte 7

La serralada Litoral
La bruixa de la Pinta d'or

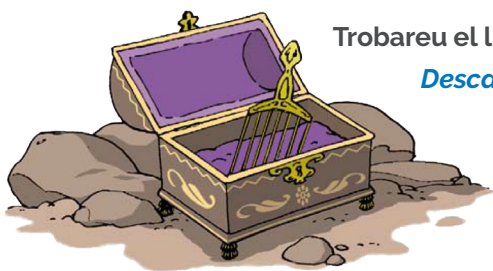
La primera activitat

LA LLEGENDA DE LA BRUIXA DE LA PINTA D'OR

Una de les llegendes més populars de la serralada Litoral és **la llegenda de la bruixa de la pinta d'or**. En aquest cas, **la bruixa no té poders malèfics, sinó tot el contrari, benèfics**. La llegenda ens parla d'una jove que amb una pinta d'or podia foragitar les tempestes i protegir la gent de les contradades.

L'any 2011, es va editar el llibre **La Xara i el Pau i la bruixa de la Pinta d'or**. Aquest llibre pertany a la **col·lecció de contes infantils La Xara i el Pau**, adreçats a nens i nenes de cinquè de primària, que divulguen les singularitats de cada parc explicades de la mà d'aquests dos amics, dos amics que viuen diverses aventures de caràcter màgic als parcs. Els llibres es lliuren als nens i nenes participants en la campanya escolar Viu el parc. **Vet aquí el repte.**

Llegiu el llibre *La Xara i el Pau i la bruixa de la Pinta d'or* i feu els exercicis de la plana següent.

Trobareu el llibre *La Xara i el Pau i la bruixa de la Pinta d'or* en aquest enllaç:

[Descarregar el llibre](#)

A la plana següent, hi ha un seguit de preguntes que cal respondre després d'haver llegit el llibre i dues activitats en les quals posem a prova la vostra imaginació i creativitat.

La primera activitat

QÜESTIONARI DEL LLIBRE LA XARA I EL PAU I LA BRUIXA DE LA PINTA D'OR

1. Qui són els senyors del clima?

Els senyors del clima són una colla de bruixots nigromants, fills de l'infern, que tenen un gran poder: engendren núvols perniciosos i congrien tempestes i pedregades sobre les muntanyes i els camps. Arruïnen les collites dels pagesos i els aboquen a la misèria. I de vegades, també els maten...

2. La bruixeria és hereditària. Però qui la transmet?

La bruixeria és hereditària. Però no passa de mares a filles, sinó que són les tietes qui la transmeten a aquelles nebodes que mostren habilitat i caràcter per ser una bona bruixa.

3. On es troba la cova de la bruixa de la pinta d'or? I, com es diu aquesta cova?

El Montcabrer és un turó que s'enlaira sobre el mar de pins de la serralada. En un dels vessants hi ha la cova de les Bones Dones.

4. Quins ingredients aboca la noia bruixa al calderó per fer un elixir contra els nigromants?

Els productes bons i nobles de la natura i del treball dels homes: les herbes i els fongs, el romani i l'espígol, l'oli i el blat, els fruits del bosc, un grapat d'aquella roca que es desfà com la sorra, un xic d'esperit de vi i, per últim, la pinta d'or.

5. Què li passa a la noia bruixa al utilitzar la pinta d'or contra els nigromants?

La bruixa que faci servir la pinta contra els bruixots, acabarà amb ells d'una vegada per totes. Però també esgotarà el seu poder per sempre més, i esdevindrà una simple mortal.

DEIXEM VOLAR LA IMAGINACIÓ

1. Sou capaços d'inventar algun conjur, és a dir un seguit de paraules màgiques per fer desaparèixer els nigromants?

.....

.....

.....

.....

2. Ara que heu llegit el llibre, com us imagineu els nigromants? Us animeu a fer-ne un dibuix?

La segona activitat

DIBUIXEM LA BRUIXA DE LA PINTA D'OR

Segurament tots i totes heu llegit un còmic en alguna ocasió, però n'heu dibuixat algun? **Vet aquí el repte.**

Dibuixem el còmic d'un fragment del llibre *La Xara i el Pau i la bruixa de la Pinta d'or*.

Per elaborar aquest repte, us proposem que feu un relat gràfic del fragment anomenat *L'aquelarre dels senyors del clima*, fragment en què la bruixa de la Pinta d'or s'enfronta als nigromants.

COM FER UN CÒMIC?

Per fer un còmic, cal seguir els següents passos:

1. Preneu nota dels conceptes bàsics que apareixen en el fragment de la llegenda que hem escollit.

Cal pensar en **l'escenari** (on succeeix l'acció), en **els personatges** (quins diàlegs dirà cadascú), en **el to** (fareu una comèdia o un drama?) i en **els diàlegs** (el text us ajudarà a donar-li un to determinat al còmic).

2. Penseu en l'estil visual del vostre còmic.

El còmic serà d'estil manga, d'estil realista o fet amb caricatures?

3. Escriviu un guió.

Feu el guió en forma d'una seqüència de quadres per ajudar-vos a gestionar el flux de la història, però aneu amb compte que el diàleg no domini els quadres!

4. Feu un esbós dels quadres.

Centreu-vos en com col·locareu els personatges en el quadre, en on passa l'acció i en la forma com el diàleg encaixarà en el dibuix. **Nosaltres us oferim algunes opcions, en les pàgines següents, per si us poden servir d'inspiració.**

5. Assegureu-vos que la disposició dels quadres tingui sentit.

La disposició ha de guiar els ulls del lector i la lectora de manera natural a través dels quadres. Sempre heu de recordar que els lectors es desplaçaran d'esquerra a dreta i de dalt a baix.

6. Experimenteu amb diferents usos per al text.

Podeu fer servir el text de formes diferents: globus de pensament, requadres de narració, sons que podeu mostrar mitjançant l'ús d'onomatopeies o exclamacions.

7. Per últim, feu el còmic definitiu, creant els quadres i omplint-los de contingut seguint el guió.

**Viu
el Parc!**

REpte 7

La serralada Litoral
La bruixa de la Pinta d'or

Comparteix la teva feina amb nosaltres

En aquests dies de confinament, difícils per tots i totes, ens fa molta il·lusió rebre notícies teves, per aquest motiu t'agraïrem molt que comparteixis, a les nostres xarxes socials, la teva feina.

Fes alguna fotografia de la teva feina i quan la tinguis, digues al pare o la mare que la pengin a les xarxes socials amb les etiquetes següents:

Instagram: #Viuelparc

Twitter: @viuelparc, #viuelparc

Facebook: @Viuelparc

El programa Viu el parc a l'escola també disposa d'un **blog**: <http://www.blogviuelparcescola.com>

Si ens vols **enviar fotografies** del treball que has fet, o **algun escrit** explicant-nos la teva experiència treballant des de casa o fins i tot algun record d'alguna sortida en un parc natural, ens ho pots enviar a aquest correu electrònic: viuelparc.escoles@diba.cat i nosaltres ho publicarem en el blog.

Per últim, també t'informem que tens a la teva disposició un joc sobre els parcs naturals de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona: **El joc de la diversitat dels parcs**. Entra en el següent enllaç i juga amb el pare, la mare o els germans: <https://parcs.diba.cat/web/viuelparcescola/el-joc>

REpte 7

La serralada Litoral
La bruixa de la Pinta d'or

Exemples de disseny de pàgines de còmic

A continuació, teniu quatre exemple de pàgines de còmic. Podeu utilitzar-les per fer el vostre relat gràfic o bé, fer els vostres propis dissenys.

